

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Cap. XIII. Solutio difficultatis cujusdam gravioris petitæ ex Synodi Aquensis
excerpto, circa Obligationem servandi Decreta Conciliorum Generalium
nondum juridicè in partibus promulgatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

ciam; quia non apparet Concilium 1. Rhemense an. 1564. Concilium Tolosanum an. 1590. & 2. Burdigalense an. 1624. Decreta sua Romam misisse, ad imperandam confirmationem Romanam. Concilia hæc facta sunt morem Concilio Tridentino anteriorem; prius inauditum erat, Concilia Decretorum suorum confirmationem à Sede Apostolica postulare. Equidem, Cardinalis DE JOYBUS, in Instrumento publicationis Synodi Tolosanæ, dicit, Pontificem eam approbavisse; sed nihilominus verum est, nullum referri Actum confirmationis: Pontifex autem illud approbare potuit sine ullo ejus examine, sed solâ Cardinalis famâ motus. Quoad Concilia, quæ confirmationem Pontificiam postulerunt, quædam decreverunt executionem Statutorum suorum, priusquam confirmata forent. Talis est præ cæteris Synodus Aquensis, cujus publicatio facta fuit an. 1585. circa Mensem Septembrem, & confirmatio est an. 1586. 5. Maii. Non refert, Litteras circa confirmationem innuere Synodi Decreta nondum edita esse, ita ut sunt emendata, nec aliter edantur; hoc enim intelligi potest de publicatione per impressionem. Talis etiam videtur Synodus Burdigalensis, cujus publicatio confirmationem præcedit; si autem supponatur, nondum editam fuisse tempore confirmationis, illud restringi potest, ac debet, ad editionem per impressionem. Adjiciendum est, quod, si Officialia Pontificii loquuntur de prima publicatione, in eo sequantur pretentionem suam de necessitate confirmationis Conciliorum per Sedem Apostolicam, ut publicari possint. Synodus Rhemensis an. 1587. promulgata fuit 18. Maii 1587. CONC. TOM. XV. pag. 914. & confirmata 30. Julii 1584. *ibid.* pag. 915. De hac confirmatione loquitur VAN-ESSEN in *suplemento* Cap. 3. Ejus originem petit ex falsis Decretalibus ejusque probationes adducit, atque circa finem Synodos Mechlinienses an. 1570. & 1607. petisse confirmationem suorum Decretorum eaque emendata fuisse, sed executioni mandata fuisse, prout facta erant à Conciliis, non autem prout emendata fuerant.

CAPUT XIII.

Solutio difficultatis cujusdam graviore petita ex Synodi Aquensis Excerpto, circa obligationem servandi Decreta Conciliorum Generalium nondum juridicè in Partibus promulgatorum.

IN Excerpto Synodi Aquensis diximus, eam testari, se optavisse, ut Concilium Tridentinum in Regno publicatum fuisset, ac deliberavisse, ut enixè supplicaretur Rex, ut illud publicandi licentiam concederet; tum adjurare, quod interest singuli Episcopi omnia ordinare in sua Diocesi, juxta illius Decreta, deberent ad conscientiam suam exonerationem: *Tum quod ipsi Episcopi, in sua quisque Diocesi, pro sua conscientia exoneratione, omnia, quoad ejus fieri potest, ad ipsius Concilii Decretorum Præscriptum, dirigant & moderentur.* Synodus igitur supponere videtur, Episcoporum conscientiam astringi ad procurandam observationem Decretorum Conciliorum Generalium, priusquam juridicè promulgata fuerint cum licentiâ Regis datâ per Litteras Patentes debito modo inscriptas in Rationariis Curie. Hæc autem suppositio adversari videtur Regulis & Libertatibus Ecclesie Gallicanæ, juxta quas, Decreta Conciliorum Generalium vim Legis habere nequeunt in Regno, sicut hæc Diplomata Pontificia, nisi debito modo promulgata fuerint; undè sequitur, illa non obligare nisi post hanc publicationem. Ergò, aut erravit Synodus Aquensis, vel alius est ejus sensus, quam qui primo intuitu apparet. Hæc est difficultas solvenda.

Quod ut fiat, Dico Principium esse, quod ab omnibus agnosci debet, scilicet Leges non obligare, nisi post sufficientem promulgationem, Cap. 25. de accusat. Cap. 1. Sess. xxiv. de Reform. Matrim. Cap. 17.

DIST. xviii. Aliud Principium non minus certum est, quod Superiores Inferiores, aut Subalterni publicationem hanc facere nequeant sine assensu Superiorum majorum; cum Leges conditæ sint pro omni districtu Superiorum majorum. v.g. Si agatur de Constitutionibus à Concilio Generali, vel à Pontifice pro omni Ecclesiâ factis, deque illarum publicatione in ditione Principum Catholicorum, Episcopi eam facere nequeunt sine licentiâ Principis; quia illæ sæpè habent effectus temporales, quos à Principe accipere debent. Quoad autem spirituales effectus, eos fortiter nequeunt, nisi Princeps earum publicationi consentiat; hæc enim reverentia ipsi debetur, quatenus Tutori & Protectori Ecclesiarum ditionis ipsius. Crebrò etiam accidit, ut spirituale adeò cum temporali adhæreat, ut Constitutiones factæ, quoad spirituale, temporali nocere possint; itaque, Principis interest, ut Constitutiones etiam quoad spirituale, non publicentur sine ipsius beneplacito: Ergò Episcopi non possunt obligari ad procurandam observationem Decretorum Conciliorum Generalium, antequam Princeps eorum publicationem permiserit. Nisi hoc factum fuerit, illa vim Legis non habent. Itaque, illa non magis ligant Pastores antè publicationem, quam greges. Unum hoc, cum Princeps differt, aut denegat licentiam publicandi, faciendum Episcopis superest, Regi supplices monitiones facere, atque interim enixè & indefinenter deprecari Regem Regum, ut illis inspiret consilium, quod gloriæ suæ & saluti animarum conducatur. Hæc veritas nimis nota est, quam quæ ignorata fuerit à Synodo Aquensi. Laudatus autem locus ipsi non repugnat; nam sensus est, Episcopos, qui propter regimiam tenentur facere Statuta necessaria bono regimini Dioceseon suarum, necessitatibus earum accommodare debere Decreta Conciliorum Generalium, priusquam illa publicare liceat, horum expressam mentionem non faciendo, tamquam in Regno vigentium. Debent iis uti, quemadmodum uterentur Decretis in Concilio alieno factis, ea, pro ratione, non verò pro Lege spectando.

CAPUT XIV.

Peculiaria notabilia circa Publicationem Concilii Tridentini in Galliâ, excerpta è Conciliis ibi, ad procurandam Decretorum ejus executionem, habitis.

CONCILIUM NARBONENSE, an. 1551.

ANNO 1551. quo Synodus hæc Narbonensis habita est, jam 14. Sessiones Tridentini habita fuerant; nam Decima quarta celebrata fuit 25. Novemb. ejusd. anni; at Synodus Narbonensis auspiciata est 10. Decemb. Sexdecim post diebus, ac tamen hæc nullo modo utitur neque Definitionibus, neque Statutis, quæ fecit Tridentinum, quamvis iisdem agat argumentis, de Prædicatione Parochorum, de Theologis, de Residentia Pastorum, de Sacramentis in genere, de dimissoriis, de Pœnitentiâ, de Eucharistiâ.

Porro, silentium hoc provenire, saltem, quoad partem, videtur, ex eo, quod illarum Sessionum Decreta nondum promulgata erant, atque etiam, quod tempus promulgationis nondum venerat. Nam dici nequit, istud provenire ex eo, quod illa Decreta in Galliâ non essent nota; quandoquidem Quinque Episcopi Galli adfuerint Sessionibus habitis sub Paulo III. usque ad an. 1550. nempe Andegavensis, Sagiensis, Verodunenensis, Parisiensis, Santonenensis. Ex iis autem Sessionibus tres, scilicet 5. 6. 7. de pluribus rebus loquuntur, quas Synodus Narbonensis denuò tractavit. Diximus, quoad partem, quia silentium illud provenire etiam potest, ex eo, quod in illis Sessionibus neque Legati, sive Oratores Regis Galliarum, neque Theologi ejusdem Nationis interfuerint. Itaque, non deerant rationes habendi pro infectis Decreta quotquot confecta fuerant. Crasè falleretur quisquis silentii, de quo agitur